

О.Ю. Давидова, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

АНАЛІЗ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ЯК ФАКТОР СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

У сучасних умовах виникає гостра необхідність активізації діяльності, яка дозволить уникнути ризиків у діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства або зменшити їх вплив, що дасть можливість підвищити рівень конкурентоспроможності на вітчизняному та зарубіжному ринках.

Визначення ступеня ризиковості діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства належить до пріоритетних завдань, оскільки оцінка рівня ризику та розробка методів управління ризиками мають вирішальне значення під час формування їх стратегій розвитку. Аналіз та оцінювання ступеня ризику спонукають керівництво підприємств готельно-ресторанного господарства до впровадження положень сучасної ризикології, які спрямовані на комплексне обмеження ризику в їх діяльності.

На основі проведеного дослідження сформульовано авторське визначення: ризик – це передбачувані або непередбачувані ймовірні несприятливі загрози діяльності підприємства, які можуть призвести до матеріальних, моральних та інших втрат або, навпаки, до збільшення доходу підприємства, що пов'язано з вибраною в умовах невизначеності альтернативою шляхом продукування та впровадження інноваційних управлінських рішень.

Прийняття інноваційного управлінського рішення може бути раціональним за умови проведення глибокого аналізу потенційноможливих ризиків. Якісний аналіз ризиків інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства є найбільш складним і потребує ґрунтовних знань, досвіду та інтуїції керівників. Кількісний аналіз ризику інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства полягає в кількісному (числовому) визначенні ступеня окремих ризиків діяльності (проекту) у цілому.

Потреба в ідентифікації та відокремленні важливих чинників виникнення ризиків інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства обумовлена підвищенням ефективності інноваційного управління, існуванням можливості альтернативного вибору конкретного господарського рішення із

сукупності альтернативних варіантів та необхідністю доповнення якісного аналізу кількісним.

Найпоширенішими вимірювачами ступеня ризику підприємств є ймовірність виникнення збитків або недоотримання доходів порівняно з прогнозованим варіантом, дисперсія, середньоквадратичне відхилення, коефіцієнт варіації.

Величину та ймовірність виникнення кожного виду втрат від певного виду ризику необхідно визначати за реальний час. Необхідно враховувати тільки випадкові втрати, що не піддаються прямому розрахунку та прогнозуванню. Якщо втрати можна передбачити, то їх слід розглядати не як збитки, а як неминучі витрати й включати в розрахункову калькуляцію.

Керівництво підприємств готельно-ресторанного господарства зможе визначити підходи та методи інноваційного управління лише за умови спроможності правильно розрізнити види ризиків та своєчасно виявляти фактори їх виникнення і загрози або переваги, до яких вони приведуть.

Одним із методів запобігання негативним наслідкам ризиків є створення на підприємствах готельно-ресторанного господарства спеціальних фондів, які будуть формуватися за рахунок отримання прибутку. На практиці часто застосовують метод зниження ризиків передаванням їх іншим організаціям (страховим фондам), які спеціалізуються на страхуванні майна підприємств.

Для визначення впливу ризику на діяльність підприємств готельно-ресторанного господарства необхідно виявити найбільш значущі ризики, кількісно їх оцінити, розробити та впровадити систему нейтралізації їх впливу. Аналіз ризику включає виявлення можливих варіантів вирішення проблеми; визначення потенційних наслідків застосування прийнятого рішення; інтегральне оцінювання ризику, що містить кількісний та якісний аспекти.

Отже, існуючі методи оцінювання впливу ризику на діяльність підприємств готельно-ресторанного господарства спрямовані на комплексну реалізацію таких заходів: виявлення можливих варіантів вирішення проблеми; визначення потенційних наслідків застосування прийнятого рішення; інтегральне оцінювання ризику, що містить кількісний та якісний аспекти.

Таким чином, ефективне та раціональне використання методів оцінювання ризику дозволяє забезпечувати стабільність розвитку підприємств готельно-ресторанного господарства, підвищувати обґрунтованість прийняття інноваційних управлінських рішень у ризикових ситуаціях, покращувати їх фінансовий стан.